

Αιχμάλωτος ο Άγιος Σπυρίδωνας

Η εκκλησία και το μοναστήρι του Κύπριου αγίου βρίσκεται μέσα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί έργα στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά. Γίνονται ενέργειες να επιδιορθωθεί και μια τουλάχιστον εκκλησία.

Ο Κυριάκος Ερωτοκρίτου κάθεται σε μια παλιά καρέκλα του πατέρα του στην είσοδο του καφενείου τους. Οι αναμνήσεις ξυπνούν.

Χάρτης δορυφόρου δείχνει την τοπογραφική θέση του μοναστηριού και της εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα, εντός τουρκικού στρατοπέδου.

Το εκκλησάκι της Παναγίας εκτός στρατοπέδων βρίσκεται σε κακή κατάσταση και χρήζει συντήρησης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το λόγο.

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΠΑΝ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Phadjidemetriou@alfamedia.press.cy

Το μοναστήρι και η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά (Τριμιθούντα), της επαρχίας Λάρνακας αποτελούν μέρος στρατοπέδου του τουρκικού στρατού. Αποτέλεσμα το ιστορικό αυτό προσκύνημα να παραμένει απροσπέλαστο από το 1974, για τους Ελληνοκύπριους χριστιανούς. Γίνονται ενέργειες όπως ο τουρκικός στρατός επιτρέπει τη λειτουργία της εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα έστω και την ημέρα της γιορτής του αγίου. Στο χώρο του ίδιου στρατοπέ-

κοινότητας και στα πλαίσια αυτά κατεδαφίστηκε μεγάλος αριθμός σπιτιών, πράγμα που πονάει τις ψυχές. Κάποια από τα σπίτια όπως και το μοναστήρι του Αγίου Σπυρίδωνα, χρησιμοποιούνται ως στρατώνες. Εκτός στρατοπέδων βρίσκονται τα σπίτια των Τουρκοκυπρίων και ελάχιστα σπίτια Ελληνοκυπρίων. Προσπελάσιμο είναι και το μικρό εκκλησάκι της Παναγίας, ωστόσο χρειάζεται άμεσης συντήρησης. Ο κ. Κυριάκος Ερωτοκρίτου μας οδήγησε και στο καφενείο που διατηρούσε ο πατέρας του, όπου βοηθούσε και ο ίδιος από παιδί. Τώρα το καφενείο μετατράπηκε σε σπίτι, έξω από το οποίο υπήρχε και μια παλιά καρέκλα την οποία ο κ. Κυριάκος Ερωτοκρίτου είδε και αναγνώρισε

φορές μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων. Θυμήθηκαν διάφορα γεγονότα από τον παλιό καλό καιρό. Το 1974 και πιο πριν δεν υπήρξαν έκτροπα μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων κατοίκων του χωριού και αυτό καταγράφεται ως θετικό. Έργα Ευρωπαϊκής Ένωσης Η Ευρωπαϊκή Ένωση διάθεσε κονδύλια για έργα στην κοινότητα Τρεμετουσιάς, τα οποία πραγματοποιούνται αυτή την περίοδο στην τουρκοκυπριακή συνοικία. Μεταξύ άλλων κατασκευάζονται πλακόστρωτα και πάρκο. Τα έργα εγκρίνονται και από την κυπριακή Δημοκρατία. Ο Ελληνοκύπριος κοινοτάρχης Αντώνης Κυπριανού, κατά την επίσκεψή μας ζήτησε από τους Τουρκοκύπριους παράγοντες του χωριού

Ο Ελληνοκύπριος κοινοτάρχης Αντώνης Κυπριανού και ο πρόεδρος του σωματίου «Άγιος Σπυρίδωνας» Κυριάκος Ερωτοκρίτου στο καφενείο Τρεμετουσιάς μαζί με Τουρκοκύπριους συγχωριανούς τους.

δου βρίσκεται και η νεότερη εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Σπυρίδωνα.

Στην Τρεμετουσιά

Στις 21 Οκτωβρίου 2010 μαζί με τον Ελληνοκύπριο κοινοτάρχη του Χωριού Αντώνη Κυπριανού και τον πρόεδρο του προσφυγικού σωματίου «Άγιος Σπυρίδωνας», Κυριάκο Ερωτοκρίτου, βοηθό διευθυντή σε λύκειο της Λάρνακας, βρεθήκαμε στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά. Πριν από το 1974 η Τρεμετουσιά ήταν μικτή κοινότητα με τον αριθμό των Ελληνοκυπρίων κατοίκων να φθάνει τους 361 και των τουρκοκυπρίων τους 244. Καθοδόν, με το αυτοκίνητό οι κύριοι, Κυπριανού και Ερωτοκρίτου μας μιλούσαν για το χωριό τους το οποίο έχουν βαθιά μέσα στην καρδιά τους. Περάσαμε το οδόφραγμα Περγάμου κατευθυνθήκαμε στο χωριό Κοντέα, φθάσαμε στην κωμόπολη Λύσης, στο Άρσος και ακολούθως στη στρατοκρατούμενη Τρεμετουσιά. Στην κοινότητα δημιουργήθηκαν τρία στρατόπεδα του τουρκικού κατοχικού στρατού. Στα στρατόπεδα συμπεριλήφθηκε σχεδόν ολόκληρος ο ελληνοκυπριακός τομέας της

Ενέργειες για να λειτουργήσει η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα και να συντηρηθεί το εκκλησάκι της Παναγίας

ως μια από τις καρέκλες που είχε αγοράσει πριν το 1974 ο πατέρας του.

Το πατρικό σπίτι

Από ένα ανάχωμα και παρατηρώντας πάνω από ένα περιτείχιμα ο Κυριάκος κατέβαλε προσπάθειες να δει το πατρικό του σπίτι το οποίο βρίσκεται εντός στρατοπέδου και χρησιμοποιείται από τον τουρκικό στρατό. Τη λήψη φωτογραφιών κοντά στα στρατόπεδα την αποφύγαμε για ευνητους λόγους. Στη συνέχεια προχωρήσαμε στο τουρκοκυπριακό καφενείο όπου οι Τουρκοκύπριοι θαμώνες μας υποδέχθηκαν με θέρμη και μας κέρασαν καφέ. Γνωρίζονταν από παλιά με τους επισκέπτες τους και είχαν συναντηθεί αρκετές άλλες

να υποστηρίξουν τη συμπερίληψη στα έργα και τη συντήρηση της εκκλησίας της Παναγίας. Ο κ. Κυπριανού ζήτησε επίσης την υποστήριξη των Τουρκοκυπρίων ώστε να βρεθεί τρόπος να λειτουργήσει και η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα, η οποία βρίσκεται στην άκρη του στρατοπέδου. Ο κοινοτάρχης έφερε ως παράδειγμα την πρόσφατη λειτουργία στην εκκλησία της Αγίας Μαρίας, (Των Μαρωνιτών στη Σκυλούρα) η οποία βρίσκεται εντός τουρκικού στρατοπέδου. Στο ίδιο στρατόπεδο στην Τρεμετουσιά βρίσκεται και η νεότερη εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα.

Η γιορτή του θαυματουργού αγίου

Στις 12 Δεκεμβρίου κάθε χρόνο γιορτάζεται από όλη την Ορθοδοξία η μνήμη του Κύπριου Αγίου, ο οποίος καταγόταν από την περιοχή. Χιλιάδες προσκυνητές από όλη την Κύπρο επισκεπτόντουσαν την εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στην Τρεμετουσιά, ο οποίος θεραπεύει ματωργούς και ειδικότερα θεραπευτής παθήσεων των αφτιών. Υπήρχε μια οπή στον πέτρινο τάφο του αγίου όπου προσκυνητές

στην Τρεμετουσιά

στην περίφραξη τουρκικού στρατοπέδου

τοποθετούσαν τα αφτιά τους για να θεραπευτούν. Στην κοινότητα γινόταν παράλληλα μεγάλη πανήγυρη. Τα λείψανα του Αγίου Σπυρίδωνα, όπως είναι γνωστό βρίσκονται εδώ και αιώνες στην Κέρκυρα εντός του ομώνυμου ναού. Ο Άγιος Σπυρίδωνας ήταν από τους Κύπριους Αγίους ο οποίος έγινε οικουμενικά γνωστός από τη συμμετοχή του ως Επισκόπου Τριμυθούντας στην πρώτη οικουμενική σύνοδο το 325 μ.Χ. στη Νίκαια. Με θαύμα ο Άγιος Σπυρίδωνας που πραγματοποίησε πιέζοντας στα χέρια του ένα κομμάτι κεραμίδι, ξεχώρισε η φωτιά, το νερό και το

να Επίσκοπο Τριμυθούντος (Τρεμετουσιάς). Ο Άγιος Σπυρίδωνας θεωρείται θαυματουργός, εν ζωή αλλά και μετά το θάνατό του, που καταγράφηκε το 348μ.Χ. Το άφθαρτο λείψανό του κατά τις αραβικές επιδρομές μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Μετά από πολλές περιπέτειες με την άλωση της Πόλης ένας ιερέας ονόματι Γρηγόριος Πολύευκτος μετέφερε το λείψανο στην Κέρκυρα, όπου αποτελεί σημαντικό προσκύνημα εντός του ομώνυμου ναού. Οι Κερκυραίοι αποδίδουν μεγάλες τιμές στον Άγιο Σπυρίδωνα τον οποίο θεωρούν προστάτη του νησιού τους.

Στο χωριό Τρεμετουσιά πραγματοποιούνται έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

χώμα, αποδεικνύοντας το αδιαίρετο της Αγίας Τριάδας. Αποτέλεσμα τα επιχειρήματα του αιρετικού Άρειου να πέσουν στο κενό.

Άγιος Σπυρίδωνας

Όπως αναφέρεται στο βιβλίο του Σωματείου «Άγιος Σπυρίδωνας» Τρεμετουσιάς ο Άγιος γεννήθηκε στο χωριό Άσσια που γειτνιάζει με την Τρεμετουσιά γύρω στο 270 και ξεχώρισε για την ενάρετη ζωή του. Σε νεαρή ηλικία νυμφεύτηκε και απέκτησε μια τουλάχιστον κόρη, την Ειρήνη. Αργότερα όμως, όταν απεβίωσε η σύζυγος του, ύστερα από προτροπές και την έκδηλη αγάπη του κόσμου ο Άγιος Σπυρίδωνας δέχθηκε να χειροτονηθεί ιερέας. Κατόπιν και πάλι η κοινή βοή κλήρου και λαού ανέδειξε τον Άγιο Συρίδω-

Πάνω ο τάφος του Αγίου Σπυρίδωνα και κάτω εικόνα του Κύπριου Αγίου καθώς και η εκκλησία. (Φωτογραφίες από το βιβλίο του σωματείου Άγιος Σπυρίδωνας)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

Όλη η ζωή μας είναι στην Τρεμετουσιά

Ο πρόεδρος του σωματείου «Άγιος Σπυρίδωνας» Κυριάκος Ερωτοκρίτου, σημείωσε ότι γεννήθηκε και μεγάλωσε μέχρι τα 19 του χρόνια στην Τρεμετουσιά. «Όλη η ζωή μας είναι εκεί. Όταν επιστρέφω και βλέπω το χωριό μου είναι σαν να επιστρέφω στη μήτρα που με γέννησε. Νιώθω ζεστά και όμορφα. Η επιστροφή μου στο χωριό μου αποτελεί διεκδίκηση. Δεν απογοητεύουμε και δεν λέω ποτέ ότι δεν θα ξανάπαω. Θα πηγαίνω στο χωριό μου και να τους υπενθυμίζω ότι τούτος ο τόπος είναι δικός μου. Η κατάσταση που υπάρχει είναι προσωρινή και διεκδικώ τον δικό μου τόπο». Σύμφωνα με τον κ. Ερωτοκρίτου η τουρκο-

κυπριακή κοινότητα Τρεμετουσιάς ήταν τοποθετημένη πολιτικά κατά 50% στη δεξιά και κατά 50% στην αριστερή παράταξη. Ωστόσο οι Τουρκοκύπριοι τα τελευταία χρόνια έχουν διολισθήσει σε μεγάλο βαθμό προς το κόμμα του Έρογλου και γενικότερα στο απορριπτικό μέτωπο το οποίο δεν θέλει λύση επιστροφής Ελληνοκυπρίων. Ίσως σε αυτό να διαδραματίζει ρόλο και το γεγονός ότι οι περιουσίες των Ελληνοκυπρίων της Τρεμετουσιάς έχουν περάσει στα χέρια των Τουρκοκυπρίων της κοινότητας και τα συμφέροντά τους να είναι κατά της λύσης και της επιστροφής των εκτοπισμένων συγχωριανών τους. Τα οικονομικά συμφέροντα φυσικά επηρεάζουν

και απόψεις Ελληνοκυπρίων.

Οι Τρεμετουσιώτες Ελληνοκύπριοι με την προσφυγοποίησή τους κατοίκησαν κυρίως, στη Λάρνακα σε συνοικισμούς της πόλης, στην Αραδίππου και μια μερίδα στη Λευκωσία.

Κέντρο συντήρησης

Στην ανάπτυξη της κοινότητας Τρεμετουσιάς βοήθουσε και η δημιουργία το 1972 στα κτίρια της ιεράς Μονής Αγίου Σπυρίδωνα, του Κέντρου Συντήρησης Εικόνων και χειρογράφων. Τη διεύθυνση του κέντρου είχε αναλάβει, ο σημερινός ηγούμενος της μονής Χρυσορροιάτισσης Διονύσιος. Το μονα-

στήρι του Αγίου Σπυρίδωνα δεν λειτουργούσε ως τέτοιο και οι κάτοικοι Τρεμετουσιάς, όσοι βρίσκονται στην ζωή σήμερα, δεν θυμούνται να υπήρχαν μοναχοί. Όταν τον Αύγουστο του 1974 οι Ελληνοκύπριοι της κοινότητας πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς στο κέντρο συντήρησης παρέμεινε μεγάλος αριθμός εικόνων και άλλων εκκλησιαστικών κειμηλίων, τα οποία προερχόντουσαν από διάφορες εκκλησίες της Κύπρου, αλλά και από χώρες της Μέσης Ανατολής συμπεριλαμβανομένων και των Αγίων Τόπων. Πληροφορίες αναφέρουν ότι οι Τούρκοι τις εικόνες που έπεσαν στα χέρια τους τις έχουν φυλαγμένες στο Κάστρο της Κερύνειας.